

เมนูทางเลือกสำหรับการจ้างงานคนพิการเชิงสังคม หน่วยงานภาครัฐและสถานประกอบการ

.....

เมนูทางเลือกสำหรับการจ้างงานคนพิการเชิงสังคม หน่วยงานภาครัฐและสถานประกอบการ แบ่งเป็น ๒ เมนู ได้แก่ (๑) เมนูการจ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ และเมนูการช่วยเหลืออื่นใดตามมาตรา ๓๕ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เมนูการจ้างงานคนพิการ ตามมาตรา ๓๓

คำจำกัดความ

การจ้างงานคนพิการเชิงสังคม หมายความว่า นายจ้าง/เจ้าของสถานประกอบการ รับคนพิการเข้าทำงาน ตามอัตราส่วนที่กฎหมายกำหนด แต่ให้ไปทำงานสาธารณประโยชน์หรือทำงานส่งเสริมสวัสดิการทดแทน โดยคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ จะได้รับเงินเดือน สวัสดิการ โบนัส สิทธิประโยชน์ประกันสังคม ส่วนนายจ้าง/สถานประกอบการ ก็ได้รับสิทธิลดภาษีเพิ่มเป็น ๒ เท่าแทน เป็นการเพิ่มโอกาสให้คนพิการมีงานทำ มีอาชีพ และมีรายได้ ไม่เป็นการระของครอบครัวและสังคม

สิทธิประโยชน์

- จ้างงานคนพิการตามมาตรา ๓๓ สถานประกอบการ สามารถนำไปหักภาษีได้ ๒ เท่า หากจ้างงานคนพิการ มากกว่า ๖๐ % ของลูกจ้าง สามารถหักภาษีได้ ๓ เท่า
- สถานประกอบการ ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- คนพิการ ได้รับสิทธิประกันสังคมและสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด
- คนพิการ ได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวอย่าง

ที่	ตัวอย่าง การจ้างงานคนพิการเชิงสังคม ตามมาตรา ๓๓
๑	จ้างงานคนพิการ นวดออฟฟิศซินโดรม เพื่อผ่อนคลายให้กับพนักงานภาครัฐหรือภาคเอกชน นอกเวลางาน
๒	จ้างงานคนพิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ รพ.สต. เช่น วัดอุณหภูมิ ความดัน แนะนำการใช้บริการ
๓	จ้างงานคนพิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ที่โรงพยาบาล เช่น ดูแลความเรียบร้อย พับผ้า
๔	จ้างงานคนพิการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ทำความสะอาด ดูแลความเรียบร้อยในพื้นที่โรงเรียน ตลาด วัด หรือชุมชน
๕	จ้างงานคนพิการ ร่วมมรณงค์ ให้ความรู้ ร่วมกับมูลนิธิต่าง ๆ เช่น มูลนิธิเมาไม่ขับ สสส. ฯลฯ
๖	จ้างงานคนพิการ ประชาสัมพันธ์แนะนำหน่วยงานหรือองค์กร
๗	จ้างงานคนพิการ เล่นดนตรี/จัดการแสดง เพื่อสร้างความบันเทิงแก่พนักงานภาครัฐหรือภาคเอกชน
๘	จ้างงานคนพิการ เป็นครูสอนศิลปะบำบัดในชุมชน
๙	จ้างงานคนพิการ ผลิตชิ้นส่วน/อุปกรณ์ โดยรับงานไปทำที่บ้านหรือในชุมชน
๑๐	จ้างงานคนพิการ เป็นอาสาสมัครชุมชน ดูแล/พูดคุย กับผู้สูงอายุ
๑๑	จ้างงานคนพิการ เป็นอาสาสมัครชุมชน ดูแล/พูดคุย กับคนพิการ/ผู้ป่วยติดเตียง
๑๒	จ้างงานผู้ดูแลคนพิการ เพื่อดูแลคนพิการหรือผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน
๑๓	จ้างงานผู้ดูแลคนพิการ เพื่อดูแลเด็กออทิสติก หรือพิการทางสติปัญญา
๑๔	จ้างงานคนพิการ เป็นอาสาสมัครนำเที่ยวในชุมชน หรือพิพิธภัณฑ์
๑๕	จ้างงานคนพิการ เป็นหมอดูพยากรณ์ โหราศาสตร์ในชุมชน
๑๖	จ้างงานคนพิการ เป็นวิทยากร สร้างแรงบันดาลใจ ให้แก่พนักงานภาครัฐหรือภาคเอกชน

ที่	ตัวอย่าง การจ้างงานคนพิการเชิงสังคม ตามมาตรา ๓๓
๑๗	จ้างงานคนพิการ ให้บริการตอบปัญหาหรือให้บริการของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่
๑๘	จ้างงานคนพิการ จัดสวน ดูแลสวนหย่อมในหมู่บ้านชุมชน
๑๙	จ้างงานคนพิการ เพื่อตั้งจุดรับซื้อของรีไซเคิล
๒๐	จ้างงานคนพิการ ประจำศูนย์ OTOP
๒๑	การจ้างงานคนพิการ ให้ทำงานศูนย์บริการคนพิการทั่วไป และศูนย์การศึกษาพิเศษ
๒๒	การจ้างงานคนพิการ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ด้านการกีฬาของคนพิการ
	ฯลฯ

๒. เมนูการช่วยเหลืออื่นใด ตามมาตรา ๓๕

นิยาม

มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ประสงค์จะรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ หรือนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการไม่รับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ และไม่ประสงค์จะส่งเงินเข้ากองทุน ตามมาตรา ๓๔ หน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้นอาจให้สัมปทานจัดสถานที่ จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการโดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงานหรือจัดให้มี อุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการก็ได้

ทั้งนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ โดยวิธีกรณีพิเศษ ฝึกงาน หรือจัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ล่ามภาษามือ หรือให้ความช่วยเหลือ อื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๘

สิทธิประโยชน์

- สถานประกอบการ ที่จัดหาอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ สามารถนำไปหักภาษีได้ ๒ เท่า
- สถานประกอบการ ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
- คนพิการ มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ได้รับความช่วยเหลือ และได้รับโอกาสในการประกอบอาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง การช่วยเหลืออื่นใด ตามมาตรา ๓๕	
๑. การฝึกงาน คือ การฝึกงานให้แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการในหลักสูตรที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การถ่ายทอดวิทยาการ เทคโนโลยี องค์ความรู้ เพื่อให้นำไปใช้ประกอบอาชีพ (ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน มูลค่าต้องไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๑	กระทรวงแรงงาน จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้คนพิการ
๒	หน่วยงานของรัฐ หรือสถานประกอบการ จัดหลักสูตรฝึกอบรมคนพิการเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น นวดสปา นวดแผนไทย ตัดเย็บเสื้อผ้า และซ่อมรองเท้าหนัง ฯลฯ

ตัวอย่าง การช่วยเหลืออื่นใด ตามมาตรา ๓๕	
๓	สถานประกอบการ สนับสนุนงบประมาณให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จัดฝึกอบรมคนพิการ
๔	สถานประกอบการ สนับสนุนงบประมาณให้มหาวิทยาลัยของรัฐ จัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษ เพื่อประกอบอาชีพแก่คนพิการ
๕	สถานประกอบการ สนับสนุนงบประมาณให้องค์การคนพิการ องค์กรด้านคนพิการ มูลนิธิหรือสมาคมที่ทำงานเกี่ยวข้องกับคนพิการ จัดหลักสูตรอบรมอาชีพให้แก่คนพิการ
	ฯลฯ
๒. การให้สัมปทาน คือ การให้สิทธิแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินในการประกอบอาชีพ (ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี มูลค่าต้องไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๖	สถานประกอบการ ให้สัมปทานพื้นที่ในสถานประกอบการ ติดตั้งตู้เครื่องดื่มน้ำอัตโนมัติ
๗	สถานประกอบการ ให้สัมปทานคนพิการเป็นตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของบริษัท
๘	สถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐ หรือองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สัมปทานพื้นที่ทำกินแก่ผู้ดูแลคนพิการ
๙	สถานีเคเบิลทีวีหรือวิทยุ จัดสรรเวลาออกอากาศ ให้แก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ
๑๐	สถานประกอบการ ให้สัมปทานพื้นที่แสดงความสามารถของคนพิการ
	ฯลฯ
๓. การจัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ คือ การจัดสถานที่บริเวณองค์กรหรือสถานประกอบการ ไม่ว่าจะเป็นภายในหรือภายนอกเพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการได้ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ (ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี มูลค่าต้องไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๑๑	สถานประกอบการ เช่าพื้นที่ให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการขายสินค้า
๑๒	สถานประกอบการ ยกเว้นค่าเช่าพื้นที่ในการขายสินค้า/บริการ
๑๓	สถานประกอบการ หรือหน่วยงานรัฐ จัดพื้นที่บริเวณร้านอาหารให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม
๑๔	ห้างสรรพสินค้า หรือสถานประกอบการ จัดสรรพื้นที่ให้คนพิการเปิดบริการร้านนวดแผนไทย
๑๕	ห้างสรรพสินค้า หรือสถานประกอบการ จัดสรรพื้นที่ให้คนพิการขายสลากกินแบ่งรัฐบาล
๑๖	เทศบาลเมืองจัดพื้นที่บริเวณชายหาดให้คนพิการเปิดร้านขายอาหารและเครื่องดื่มให้กับนักท่องเที่ยว
๑๗	สร้างศูนย์หัตถกรรมหรือร้านค้าในชุมชน โดยให้พื้นที่คนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ ขายของ
	ฯลฯ

ตัวอย่าง การช่วยเหลืออื่นใด ตามมาตรา ๓๕	
๔. จัดจ้างเหมาช่วงงานหรือจ้างเหมาบริการ คือ การจ้างเหมาช่วงงานหรือการจ้างเหมาบริการจากคนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการแห่งนั้น (ระยะเวลาให้เป็นไปตามที่ตกลงกัน มูลค่าต้องไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๑๘	บริษัทผลิตนาฬิกาข้อมือจ้างเหมาผู้ดูแลคนพิการประกอบชิ้นส่วนนาฬิกาข้อมือ
๑๙	โรงพยาบาลของรัฐจ้างเหมาบริการผู้ดูแลคนพิการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้บริการข้อมูลการดูแลสุขภาพสำหรับประชาชน
๒๐	สถานประกอบการจ้างคนพิการตัดเย็บชุดยูนิฟอร์ม หมวก ถุงมือสำหรับพนักงานในโรงงาน
๒๑	สถานประกอบการจ้างเหมาบริการคนพิการซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาลของรัฐ
๒๒	สถานประกอบการ จ้างคนพิการให้บริการทางโทรศัพท์
๒๓	สถานประกอบการ จัดให้มีการฝึกสอนงานและทักษะที่จำเป็นในการทำงานของคนพิการ (Job Coach) หรือจัดฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาบุคลากรเพื่อฝึกสอนงานให้กับคนพิการในสถานประกอบการ
	ฯลฯ
๕. จัดให้มีอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวก คือ การจัดให้มีเครื่องมือเพื่อการช่วยเหลือโดยการสร้าง ติดตั้ง หรือดัดแปลงให้เครื่องมือดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของอาคารหรือสถานที่ เพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้บนพื้นฐานของความต้องการพิเศษของคนพิการแต่ละประเภท (ต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑ ปี มูลค่าต้องไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๒๔	สถานประกอบการ ติดตั้งลิฟต์สำหรับพนักงานซึ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหว
๒๕	สถานประกอบการ จัดให้มีพื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการเห็น
๒๖	สถานประกอบการ สร้างห้องน้ำสำหรับคนพิการให้พนักงานซึ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหว
๒๗	สถานประกอบการ สร้างทางสัญจรให้แก่พนักงานซึ่งเป็นคนพิการทางการเคลื่อนไหว
๒๘	สถานประกอบการ สร้างสถานที่ออกกำลังกาย เพื่อให้ผู้พิการทางสายตาได้พัฒนากล้ามเนื้อและความแข็งแรง
๒๙	ติดตั้งเครื่องบริการถ่ายทอดการสื่อสารสาธารณะแบบการสนทนาภาษามือ (ตู้ TTRS) สำหรับคนพิการทางการได้ยิน
	ฯลฯ
๖. การจัดให้มีล่ามภาษามือ คือ การจ้างบุคคลซึ่งจัดแจ้งเป็นล่ามภาษามือต่อกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เพื่อให้บริการแก่คนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย (มูลค่าไม่เกิน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คน ที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๓๐	สถานประกอบการจัดให้มีล่ามภาษามือ เพื่อสื่อสารระหว่างพนักงานที่เป็นคนพิการทางการได้ยินกับพนักงานปกติ

ตัวอย่าง การช่วยเหลืออื่นใด ตามมาตรา ๓๕	
๗. การให้ความช่วยเหลืออื่นใด คือ การให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการโดยตรง เพื่อให้คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการสามารถประกอบอาชีพหรือมีรายได้ (มูลค่าไม่น้อยกว่า อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในท้องที่ x ๓๖๕ วัน ต่อคนพิการ ๑ คนที่ต้องรับเข้าทำงาน)	
๓๑	สถานประกอบการ สนับสนุนเงินทุนในแก่คนพิการโดยตรง เพื่อการประกอบอาชีพ ได้แก่ การเกษตร เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และงานบริการ ฯลฯ
๓๒	สถานประกอบการ มอบสิ่งของที่จำเป็นหรือทุนทรัพย์ให้กับคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ โดยตรง
๓๓	สถานประกอบการ ซื้อสินค้า ผลิตภัณฑ์ หรือบริการของคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ โดยตรง
๓๔	สถานประกอบการ ให้จักรเย็บผ้าแบบอัตโนมัติและอุปกรณ์ให้คนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ เพื่อประกอบอาชีพรับจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า
๓๕	สถานประกอบการ สนับสนุนปุ๋ยเคมีเพื่อใช้ในการเกษตรให้ผู้ดูแลคนพิการ
๓๖	สถานประกอบการ มอบเงินบริจาค ให้มูลนิธิช่วยคนตาบอดไทย เพื่อสร้างศักยภาพครูต้นแบบในการใช้เสียงสะท้อน
๓๗	สถานประกอบการ สนับสนุนแผ่นพลาสติก สำหรับนำไปขึ้นรูปเป็นขาเทียม
	ฯลฯ

จัดทำโดย สำนักงานนโยบายแรงงานนอกระบบ
 สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
 โทร. ๐๒ ๒๓๒ ๑๔๗๕

แก้ไขตามมติคณะทำงานส่งเสริมการจ้างงานคนพิการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔